

8. KINDERBIJSLAG

8.1. INLEIDING

Erkende vluchtelingen en subsidiair beschermde personen hebben voor hun kinderen recht op kinderbijslag. Dit wordt geopend door de persoon die het kind (kinderen) bij zich heeft.

Kinderbijslag telt **enkel voor kinderen die in België gedomicilieerd zijn**. Als het kind niet de Belgische nationaliteit heeft, moet het kind zelf ook een toelating of machtiging tot verblijf of vestiging hebben (erkenning als vluchteling of subsidiaire bescherming of gezinshereniging).

Voor gezinnen in armoede is de kinderbijslag onontbeerlijk. Het is een vast en voorspelbaar bedrag dat ze maandelijks ontvangen en waarover ze vrij beschikken voor de opvoeding van hun kind(eren).

In 2018 zijn er (nog) 2 systemen in de kinderbijslag. Dit zal veranderen in 2019.

De (gewone) [kinderbijslag](#): een recht dat geregeld is via het sociaal zekerheidssysteem, voor wie als werknemer of als zelfstandige werkt en bijdragen aan de sociale zekerheid betaalt. Dit recht wordt geopend via de werkgever die aangesloten is bij een van de verschillende kinderbijslagfondsen.

De [gewaarborgde kinderbijslag](#): een vangnet (bijstand) voor wie geen gewone kinderbijslag krijgt en leefgeld of beperkte bestaansmiddelen heeft. Deze bijslag wordt niet automatisch toegekend. De rechthebbende moet (via zijn dienstverlener) zelf een aanvraag doen bij het Federaal Agentschap voor Kinderbijslag (FAMIFED), of bij <http://vlaanderen.famifed.be/nl/> of <http://brussel.famifed.be/nl/>

Toeslagen op de basiskinderbijslag zijn mogelijk voor langdurig werklozen en gepensioneerden, langdurig zieken en arbeidsongeschikten, kinderen met een beperking, wezen en eenoudergezinnen. Sommige daarvan, bijvoorbeeld deze voor kinderen met een beperking, moeten door de ouders zelf aangevraagd worden.⁵⁹

De kinderbijslag is overgeheveld naar de regionale overheden van ons land.

Per 1/01/2019 komt in Vlaanderen een nieuw systeem, het groeipakket, in voege.

- In één gezin zullen er kinderen zijn die de huidige kinderbijslag krijgen en kinderen die het groeipakket krijgen. Elk kind **geboren voor 1 januari 2019** blijft kinderbijslag krijgen volgens het huidige systeem (inclusief rang- en leeftijdstoelage). Elk kind **geboren vanaf 1 januari 2019** krijgt het groeipakket.
- **De keuze van kinderbijslagfonds zal niet meer door de werkgever, maar door de ouders gebeuren.**

59 <http://brussel.famifed.be/nl/gezinnen/kinderbijslagen-en-toeslagen/toeslag-voor-kinderen-met-een-handicap-aandoening>

- De **participatietoelagen**, namelijk kinderopvangtoeslag, kleutertoeslag en schooltoeslag (zie thema schoolkosten / schooltoelage) zullen onmiddellijk gelden voor iedereen, ook voor kinderen die geboren zijn voor 1 januari 2019.

8.2. PROBLEMEN

Zoals vaak stellen zich problemen als mensen de systemen niet voldoende kennen en daardoor hun rechten niet (volledig) opnemen. De systemen zijn voor iedereen ingewikkeld, laat staan voor een pas erkende vluchteling.

Wie leefgeld trekt zal best informatie en hulp vragen aan een professionele dienst zoals het OCMW. Wie werkt, vraagt best uitleg en hulp bij de werkgever.

- De vluchteling moet weten bij welk kinderbijslagfonds hij aangesloten is. Als er al een uitbetaling is gebeurd kan hij dit op het bankafschrift nagaan. Via dit fonds kan hij informatie vragen, o.a. over welke voordelen het fonds aanbiedt, bijvoorbeeld een **geboorte- of adoptiepremie**.

- **Men moet opletten bij opgroeiende kinderen**⁶⁰.

In theorie is er recht op kinderbijslag vanaf de geboorte tot 31 augustus van het jaar waarin het kind 18 jaar wordt. Kinderen met een handicap kunnen kinderbijslag krijgen tot ze 21 jaar zijn.

Dit recht wordt verlengd tot de maand waarin de jongere 25 jaar wordt, als hij (jaarlijks) kan aantonen dat hij nog studeert en de studies beantwoorden aan bepaalde criteria (aantal lessen). Een 18-jarige schoolverlater heeft nog 12 maanden recht op kinderbijslag ('beroepsinschakelingstijd', vroeger wachttijd genoemd).

- Jongeren kunnen vanaf 16 jaar werken als jobstudent. Het [aantal uren werk ten opzichte van studeren kan zijn weerslag hebben op de kinderbijslag](#).

8.3. TIPS VAN EN VOOR VRIJWILLIGERS

- Vluchtelingen gaan er al gauw vanuit dat de sociaal assistent of de vrijwilliger wel weet wanneer er iets aangevraagd moet worden, maar dat is niet altijd zo. Het is beter een vraag teveel te stellen dan te weinig - dat geldt zowel voor vluchtelingen als voor vrijwilligers.
- Leg uit dat de kinderbijslag bedoeld is **voor het levensonderhoud en de opvoeding van kinderen**. Ook al weet je dat het in de realiteit vaak gebruikt wordt om de eindjes van de maand aan elkaar te knopen.
- Leg uit dat het kindergeld, ook als de rechthebbende ouder de (werkende) vader is, **bij voorkeur aan de moeder wordt uitbetaald** en dat deze daarvoor een bankrekening op eigen naam moet hebben.

60 Meer informatie over kinderbijslag en opgroeiende kinderen: www.jongerengids.be of www.famifed.be

- **Let vooral op bij gezinshereniging.** Wanneer de kinderen in België aangekomen zijn moet de rechthebbende ouder zo snel mogelijk een aanvraag voor kinderbijslag indienen. Ofwel via de werkgever, ofwel met hulp van een dienstverlener, ofwel zelf via FAMIFED. (www.famifed.be of 0800 944 34). Kinderbijslag wordt snel geregeld, wat levensnoodzakelijk is in de armoedeperiode na de hereniging.
- **Let op bij een verandering in de gezinssituatie.** Deze kan gevolgen hebben voor de berekening van de bedragen. Elke verandering moet gemeld worden, best binnen de maand na de verandering.
- **Let ook op bij verandering van socio-economische situatie.**
 - Een vluchteling die overgaat van leefgeld of van een tijdelijke tewerkstelling zoals bv. art.60, naar regulier werk met loon, of na verloop van tijd naar werkloosheidsuitkering, moet professioneel advies vragen over welk systeem van kinderbijslag en welke eventuele toeslagen er voor hem van toepassing zijn.
 - Iemand die als langdurig werkloze een toeslag op de basiskinderbijslag kreeg en opnieuw gaat werken, kan de toeslag nog voor maximaal 8 kwartalen behouden, als het gezinsinkomen lager is dan het grensbedrag dat aan de toeslag verbonden is. Als hij binnen de zes maanden opnieuw werkloos of ziek wordt, heeft hij dadelijk recht op de sociale toeslag als die voorheen ook werd uitbetaald.
- **Ga op een positieve manier in op vragen van vluchtelingen over hun rechten.** Jongeren die enkel deeltijds taallessen volgen na hun 18de, begrijpen bijvoorbeeld niet altijd dat ze geen recht op kinderbijslag hebben, ook als ze niet werken. Maak duidelijk waarom er geen recht is en herhaal de uitleg indien nodig. Wijs hun op de alternatieve mogelijkheid van een deeltijdse opleiding ([Leren en Werken](#)). Wie meer dan 13 uren dagonderwijs volgt, kan wel het kindergeld behouden.
- Help de vluchteling om **informatie en formulieren te lezen en te begrijpen.** En let er op dat hij formulieren correct ingevuld binnen de vereiste termijn terug stuurt.